

Van: Tandem <info@tandemweb.be>
Aan: Tandem <info@tandemweb.be>
Datum: 05/25/2010 05:30 PM
Onderwerp: Tandemmail: Mei 2010 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

[Editie op de site](#) | [Schrijf uit](#) | [Contacteer ons](#) | [Tandemweb.be](#)

Mei 2010 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

INHOUD:

[Tandem zet gemeenten onder groene stroom op VVSG-trefdag](#)

[Tandembegeleiding: Vergroen je festivalbezoek op Mano Mundo](#)

[Tandemkoffer: Biodiversiteitschartermarathon in provincie West-Vlaanderen](#)

[Tandenvorming voor milieuraadsleden: 'Open milieuraad'](#)

[Tandenvorming voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers: 'Wervend schrijven'](#)

[Vooraankondiging: basiscursus voor milieuraadsleden 'Voor wie wil leren adviseren!'](#)

[Vlindertelacties in het gemeentelijk infoblad](#)

[Nieuwe Velt-vorming: Leve de oogst](#)

[Heb jij een oogje op inheems?](#)

[Registreer je activiteit voor de Week van het Bos](#)

[Maak kennis met duurzaam winkelen](#)

[Bezoek een ecotuin met Velt](#)

[HEM maakt slimmewegenkaart voor slimme fietsers](#)

[Doe de Bioweek bij jou in de buurt](#)

[Natuur- en milieuvriendelijke kampen dankzij Kamp4Nature](#)

[verKOht?](#)

[Kalender](#)

Tandem is het steunpunt dat samenwerking tussen lokale besturen en verenigingen rond natuur en milieu centraal stelt. Want lokale acties zijn broodnodig voor een levendig milieubeleid in Vlaanderen. Elke Vlaamse gemeente en vereniging kan hierin mee het verschil maken. Tandem ondersteunt inwoners, lokale verenigingen en besturen om initiatieven uit te werken in samenwerking met elkaar en/of andere partners. Negen natuur- en milieuverenigingen bundelen daarom hun expertise binnen Tandem en krijgen daarvoor de steun van de Vlaamse Overheid.

Tandem steunt op allerlei manieren de samenwerking tussen lokale verenigingen, besturen en milieuraadsleden bij het opzetten van duurzame projecten en activiteiten rond milieu en natuur. Voor een overzicht van ons aanbod, klik [hier](#).

Tandem zet gemeenten onder groene stroom op VVSG-trefdag

Op donderdag 6 mei was Tandem aanwezig op de VVSG-trefdag om op jullie vragen te antwoorden. We kregen eveneens veel vragen over het persbericht van EANDIS over een mogelijke verhoging van de electriciteitsprijzen ten gevolge van de subsidies voor de zonnepanelen. Vanuit Tandem en de milieubeweging willen we deze cijfers in het juiste perspectief plaatsen, en zetten we nog eens alle argumenten op een rijtje.

Meer info: [Bond Beter Leefmilieu](#)

Ben je een milieuvereniging of zetel je in de milieuraad? Dan is ook de [volgende info](#) interessant voor jou.

Ook voor al jullie andere vragen staan we natuurlijk nog steeds tot jullie beschikking! We komen ook graag eens bij jou in de gemeente of vereniging langs om jullie meer info te geven over Tandem!

Meer info: [Tandemweb](#)

Tandembegeleiding: Vergroen je festivalbezoek op Mano Mundo

Mano Mundo was dit jaar weer een groot succes. Op 8 en 9 mei zakten duizenden mensen af naar dit gratis mondiaal festival in De Schorre in Boom. Het festival houdt haar eigen Ecologische Voetafdruk nauwlettend in het oog, maar ook bezoekers konden dit jaar berekenen welk milieu-impact hun dagje festival had. Festivalgangers die ondanks de ontmoedigende maatregelen van de organisatoren toch met de wagen kwamen, konden hun rit compenseren.

Provincie Antwerpen, Ecolife vzw en Natuurkoepel vzw sloegen voor deze editie de handen in elkaar. In de EcoMundotent kregen de bezoekers van Ecolife een woordje uitleg bij de berekening van hun Voetafdruk. De calculator werd 1883 keer ingevuld (voor, tijdens en na het festival). Voeding en mobiliteit maakten duidelijk het grootste deel uit van de Voetafdruk van een gemiddelde bezoeker. Wie met de wagen kwam en veel vlees at, had de grootste Voetafdruk.

De bedragen die bezoekers uitgaven om hun autorit te compenseren, gaan naar het zonneoven-project 'Sol Suffit' in Senegal, een project van Natuurkoepel vzw. 'Eenvoudige zonneoventjes zijn een goed alternatief voor het koken op hout en levert op die manier een bijdrage tot de strijd tegen ontbossing en klimaatverandering', aldus Axel Vanderhaeghen van Natuurkoepel. Een 150-tal bezoekers compenseerden hun autorit.

Meer info: [Ecolife vzw](#), [Isabel Rainchon](#)

Tandemkoffer: Biodiversiteitschartermarathon in provincie West-Vlaanderen

Met meer dan 6.000 mensen werd zondag 18 april de Week van de Aarde in Hoegaarden op gang getrokken. Deze stond dit jaar volledig in het teken van de lokale biodiversiteit.

Tallose gemeenten, maar ook de Provincie Vlaams-Brabant en de intercommunale Leiedal grepen de Week van de Aarde aan om het Charter voor Biodiversiteit te ondertekenen. Natuur.koepel slaagde er zelf in om een heuse chartermarathon op te zetten, dertien gemeenten en een intercommunale gingen het engagement aan om samen met de lokale Natuurpunt-afdeling de lokale biodiversiteit te beschermen en verbeteren.

Ook Minister Schauvliege ondersteunt het Charter voor Biodiversiteit van Natuurpunt: '2010 lag niet gekend zijn als het jaar waarin de doelstellingen niet gehaald werden, maar moet geboekstaafd staan als het jaar dat we in actie geschoten zijn voor het effectief behalen van de doelstellingen.'

Meer info: [Annelore Nys](#)

Tandenvorming voor milieuraadsleden: 'Open milieuraad'

Deze vorming over de organisatie van een open milieuraad is bedoeld voor gemeentelijke milieuraadsleden die op zoek zijn naar inspiratie voor de organisatie van een open milieuraad in hun gemeente.

De vorming sluit aan bij het recent gepubliceerde dossier in de reeks 'Beter adviseren', dat je kan [downloaden op de Tandemwebsite](#).

De opzet van deze vorming is zeer praktijkgericht. Het is de bedoeling dat de deelnemers naar huis gaan met zeer concrete ideeën en tips voor de organisatie van een open milieuraad in hun gemeente.

Inhoud

- bespreking van het stappenplan voor het organiseren van een open milieuraad
- overzicht van mogelijke publiekstrekkende formules
- getuigenis over één of meerdere open milieuraden in een gemeente uit de regio
- discussie in kleine groepen over mogelijke thema's en aanpak voor een open milieuraad in de eigen gemeente

Dit voorjaar wordt deze vorming ingericht in

- Leuven (Provinciehuis), donderdag 27 mei, 19u30 – 22u
- de geplande vorming in Asse op 25 mei werd geannuleerd

Inschrijven kan via de [Tandemwebsite](#) of de Tandemfoon (02 282 19 40).

In het najaar wordt de vormingen aangeboden in de provincies Limburg en Oost- en West-Vlaanderen. Meer informatie over data, locaties en inschrijvingsmodaliteiten in volgende Tandemmail!

Tandemvorming voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers: 'Wervend schrijven'

Deze vorming is speciaal bedoeld voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers die af en toe of juist met de regelmaat van de klok tijdschriften, folders, nieuwsbrieven schrijven.

Volgende vragen worden behandeld: Hoe schrijf je wervende teksten voor artikels, folders of nieuwsbrieven? Hoe laat je teksten écht werken? Hoe stop je er de overtuigingskracht van een persoonlijke dialoog in?, enz.

Tijdens deze training vertrekken we van uit de praktijk van iedere deelnemer en geven we advies op maat.

Deelnemers krijgen dan ook de mogelijkheid om hun folders, ledentijdschrift, nieuwsbrieven op voorhand op te sturen.

Lesgever is Mark Van Bogaert, zelfstandig tekstschrijver voor bedrijven, fundraisers en social-profitorganisaties.

Dit voorjaar wordt deze vorming ingericht in Antwerpen (Ecohuis Borgerhout) op zaterdag 12 juni 2010 (9u-12u30).

Inschrijven kan via de [Tandemwebsite](#) of de Tandemfoon (02 282 19 40).

In het najaar wordt de cursus nogmaals ingericht in Bilzen (CC De Kimpel, 18/9, 9u30-13u), Brugge (Hof van Watervliet, 23/9, 18u30-22u) en Aarschot (Villa Coremans, 2/10, 9u30-13u). Meer informatie over de inschrijvingsmodaliteiten in volgende Tandemmail!

Vooraankondiging: basiscursus voor milieuraadsleden 'Voor wie wil leren adviseren!'

Deze cursus wordt in het najaar ingericht op dinsdagavonden in Antwerpen.

De cursus behandelt vragen als 'wat zegt de samenwerkingsovereenkomst over de milieubevoegdheden van de gemeente?', 'hoe laat ik mijn milieuraad goed functioneren?', 'hoe geef ik advies op een begroting?', enzovoort...

Theorie wordt hierbij doorspekt met nuttige praktijkvoorbeelden. Er is voldoende ruimte voorzien voor het uitwisselen van ervaringen en we maken ook enkele oefeningen. Het wordt dus geen droge theoretische bedoening, maar een interactieve cursus waarin actuele thema's aan bod komen.

De cursus richt zich in de eerste plaats tot alle (potentiële) leden van milieuraden in de

provincie Antwerpen. Dit kunnen naast vertegenwoordigers van milieu- en natuurverenigingen, ook mensen uit het onderwijs, de landbouwsector, de vakbeweging of andere sectoren zijn.

Daarnaast richt de cursus zich ook tot actieve leden van milieu- en natuurverenigingen, die eraan denken om hun vereniging in de toekomst te vertegenwoordigen in de lokale milieuraad.

Programma

- LES 1 - 9/11 : Gemeentelijk milieubeleid : bevoegdheden en relatie met de andere overheden
- LES 2 & 3 - 16/11 & 23/11 : De werking van een gemeentelijke milieuraad
- LES 4 - 30/11 : De gemeentelijke begroting
- LES 5 - 7/12 : Themales (het thema wordt bepaald in overleg met de cursisten)

Meer informatie over de inschrijvingsmodaliteiten in volgende Tandem mail!

Vlindertelacties in het gemeentelijk infoblad

Tijdens het eerste weekend van augustus organiseert Natuurpunt voor de vierde maal een nationaal vlindertelweekend. Met de slogan 'Vlinder Mee!' roept Natuurpunt iedereen op in het weekend van 31 juli en 1 augustus massaal de vlinders in je tuin te tellen.

Elk jaar tellen meer dan duizend gezinnen de vlinders in hun tuin. Door deze gegevens bijeen te leggen krijgen we een beter zicht op de situatie van de dagvlinders. Vlinders tellen is dus niet alleen leuk, maar ook erg nuttig. Dagvlinders zijn immers heel gevoelige beestjes, ze reageren snel op veranderingen in milieu en klimaat. Het zijn dus goede indicators voor de kwaliteit van ons leefmilieu. Helaas doen ze het lang niet zo goed en gaan veel soorten achteruit.

Veel gemeenten gebruiken de vlindertelling om in hun infoblad te communiceren over vlinders en ecologische tuinen. Klik [hier](#) voor een voorbeeldartikel en [hier](#) voor beeldmateriaal. Maak van de gelegenheid gebruik om het gemeentelijk subsidiereglement voor straatgeveltuintjes onder de aandacht te brengen!

Gemeenten die hun inwoners oproepen om deel te nemen aan de vlindertelactie kunnen [hier](#) brochures en telformulieren bestellen. de brochures en telformulieren.

Meer info: [Annelore Nys](#)

Foto Johan Allard

Nieuwe Velt-vorming: Leve de oogst

Vanaf september 2010 heeft Velt een nieuwe vorming in haar aanbod. In *Lang Leve de Oogst* vertellen en demonstreren Velt-lesgevers hoe je zelf eenvoudig de eigen oogst of de groenten uit je groentepakket goed en lang(er) kunt bewaren. Je kunt als gemeente nu al intekenen op dit aanbod met een voordeel van 25 euro.

Een Velt-lesgever stelt de verschillende technieken voor om groenten en fruit langer te bewaren. Steriliseren, drogen, zouten, inkuilen, ... wat betekenen deze termen? Welke techniek is het best geschikt om bijvoorbeeld tomaten te bewaren? Wat heb je nodig? Hoe lang kun je een zelf ingemaakte oogst bewaren? Dat komt allemaal aan bod. Bovendien krijgen deelnemers per seizoen informatie over de groenten en fruit van het moment met een geschikte bewaartechniek.

De cursus duurt 2,5 uur waarvan één uur theorie en één proeven, kennis en ervaringen uitwisselen. Er kunnen maximaal 15 personen deelnemen aan de vorming.

Deze vorming kan doorgaan in een lokaal/ruimte waar er mogelijkheid is tot projectie van een powerpointpresentatie. In het lokaal of in de nabijheid ervan is er stromend water en een minimale voorziening van kookgerei: kommetjes, bestek, borden, Een kookvuur is wenselijk, zoniet dient de lesgever hiervan op de hoogte te worden gesteld.

Velt werkt voor deze vorming nauw samen met Voedselteams. De vorming focust niet alleen op moestuiniers maar ook op leden van Voedselteams of mensen met een groenteabonnement. Mensen die geïnteresseerd zijn in het bewaren van groenten en fruit zijn natuurlijk ook welkom.

Openbare besturen betalen 200 euro voor de vorming + ingrediënten en

vervoersonkosten van de lesgever.

De eerste 50 organisatoren krijgen 25 euro korting.

Meer info: [Emelie Helter](#), 03 287 80 92

Heb jij een oogje op inheems?

VBV is nog steeds op zoek naar goede praktijkvoorbeelden inzake gebruik en bescherming van inheemse en autochtone bomen en struiken.

Geeft jouw gemeente aanmoedigingspremies voor de aanplant met autochtoon plantsoen? Organiseerde je een zaadoogstactie of een informatieavond? Krijgen de landbouwers hulp bij het onderhoud van hun autochtone haag? Beschik je over een overtuigende folder rond dit thema?

We kregen al lovenswaardige meldingen, maar zoeken nog bijkomende voorbeelden (eerste selectie: eind mei). Zowel gemeentelijke initiatieven als samenwerkingen komen in aanmerking. De tien meest sprekende voorbeeldprojecten komen in een vademecum dat andere gemeenten moet stimuleren om ook aan de slag te gaan.

Meer info: [VBV](#), [Emma Denorme](#), of 09 264 90 56

Registreer je activiteit voor de Week van het Bos

Met de slagzin 'In geuren en kleuren' zoomt ook de Week van het Bos (10 t.e.m. 17 oktober) dit jaar in op het internationaal jaarthema biodiversiteit. Naar jaarlijkse gewoonte zullen, verspreid over Vlaanderen, tal van (bio)diverse activiteiten plaatsvinden. Hiervoor rekenen we op de fantastische en creatieve inzet van vele lokale organisatoren, waaronder de gemeenten. [Registreer](#) je activiteit vliegensvlug en zet hiermee je programma extra in de kijker, dankzij de opname in de [campagnekrant](#).

Activiteiten geregistreerd na 31 mei worden enkel opgenomen in het online [activiteitenprogramma](#).

Meer info op www.weekvanhetbos.be

Maak kennis met duurzaam winkelen

De provincie Oost-Vlaanderen wil elke Oost-Vlaming op weg helpen naar duurzaam winkelen. Onze kooplust zorgt namelijk voor een grote afvalberg en veel CO2-uitstoot. Op 8 mei startte daarom een sensibilisatiecampagne. 28 Oost-Vlaamse gemeenten doen actief mee.

Maak kennis met duurzaam winkelen: dat is groenten en fruit eten in het juiste seizoen, kiezen voor producten uit je eigen streek en minder afval kopen. Iedereen wint erbij: jij bent zeker van lekkere, verse producten en de lokale producent is zeker van zijn afzet. Voor minder afval, betaal je ook minder aan de kassa.

De provincie biedt de deelnemende gemeenten gratis workshops en infosessies aan over diverse onderwerpen. Deelnemers kunnen leren hoe ze in de winkel goede keuzes kunnen maken, hoe lekker het wel is om te koken met seizoens- en streekproducten of hoe je duurzame landbouw kan ondersteunen. De provincie ondersteunt de gemeentelijke communicatie met affiches, notaboekjes en een unieke verjaardagskalender. Meerdere gemeenten organiseren bovendien nog bijkomende activiteiten.

Ook Velt zit in het aanbod van Duurzaam Winkelen in Oost-Vlaanderen. Zes gemeenten bestelden 'de ecosmos'. In de ecosmos krijgen deelnemers informatie over de impact van voeding op het klimaat en gaan ze zelf aan de slag met het maken - en proeven!- van milieuvriendelijk broodbeleg.

Meer info: www.duurzaamwinkelen.be

Meer info over ecosmos: [Velt](#), [Nadia Tahon](#).

Bezoek een ecotuin met Velt

Twijfel je nog over de haalbaarheid van ecologisch tuinieren? Bezoek een Velt-ecotuin, en vraag het de tuineigenaars zelf. Dit kan op 5 en 6 juni, het Velt ecotuinweekend.

112 tuinen stellen de deuren open. Alle tuineigenaars hebben een zaak gemeen: er pronkt een bordje 'zonder is gezonder' aan de tuinpoort, én ze staan gebrand om jou te vertellen over het hoe, wat en waarom van hun beheer zonder pesticiden of kunstmest.

Ben je overtuigd? Neem dan in een van de ecotuinen ook jouw tuinbordje 'zonder is gezonder' mee dat je aan je huisgevel of tuinpoortje kan laten pronken.

'Vorig jaar waren er meer dan 17000 bezoekers. Samen met de meer dan 800 vrijwilligers die zich inzetten voor het ecotuinweekend, dromen we dit jaar van 20000 bezoekers', zegt Katelijne Schiltz van Velt. Extra verleidelijk voor een bezoekje, zijn wellicht de tuinen waar ook een lekker hapje en drankje wordt aangeboden in het kader van de Bioweek. Het ecotuinweekend valt mooi samen met dit initiatief én met Juni compostmaand: 3 vliegen in een klap, waar vele Velt-afdelingen en tuineigenaars slim op inspeelden. Op enkele plaatsen zijn er bovendien, al dan niet in samenwerking met de gemeente en de steun van Tandem, fietslussen die ecotuinen en andere ecologische bezienswaardigheden met elkaar verbinden. Ideaal voor een 'eco-dagtrip' voor het hele gezin!

De lijst en een beschrijving van de Velt-ecotuinen en fiets/wandellussen vind je op www.durftuinierenzonder.be

Gemeenten die volgend jaar ook een sensibilisatie-actie wensen op te zetten omtrent ecologisch tuinieren/pesticidenvrij beheer, plaatsen beter nu al in het gemeenteblad een oproep naar eco-tuinen. Voor een standaardoproep, meer info, tips en tricks, mail je best naar ecotuinweekend@velt.be

HEM maakt slimmewegenkaart voor slimme fietsers

HEM staat voor Hove, Edegem en Mortsel. Drie gemeentes die dicht bij elkaar liggen en goed met elkaar verbonden zijn. Een gouden driehoek. Niet enkel qua wegennet, maar ook qua visie op fietsen.

Waarom een slimmewegenkaart voor HEM? Onder impuls van verschillende fietsende inwoners (en met steun van de provincie Antwerpen) werden de beleidsmensen gemotiveerd om samen iets te ondernemen rond een goed fietsbeleid. Deze kaart is geen product om het product. Het is eerder het resultaat van unieke samenwerking en het begin van een verderdurend denkproces.

Voor afstanden kleiner dan vijf kilometer is de fiets écht het aangewezen vervoermiddel. Dat wil dus zeggen voor alle afstanden binnen de driehoek Hove-Edegem-Mortsel. Vandaar dus ook deze kaart. Omdat we willen tonen waar de handige binnenwegen liggen, wat alternatieve routes zijn voor de drukke assen, waar de échte doorgaande fietswegen zijn. Op die manier hopen we dat kaartgebruikers zich nog efficiënter en sneller kunnen verplaatsen op het HEM grondgebied.

Na 6 mei zal de kaart gratis te verkrijgen zijn in alle openbare bibliotheken en de gemeentehuizen van de gemeenten Hove, Edegem en Mortsel. Ze zal ook te bekijken zijn op de gemeentelijke websites.

Doe de Bioweek bij jou in de buurt

Van 5 tot 13 juni staat bio in Vlaanderen volop in de kijker. Overal valt er wat te beleven. Ga eens langs op de bioboerderij en zie hoe al dat biolekkers wordt geteeld. Loop langs in de biowinkel en laat je verwennen met proevertjes. Schuif bij aan tafel of geniet van een dagje in de natuur. Doe de Bioweek en kies bio. Net als Roos. Smakelijk!
Alle activiteiten van de Bioweek in jouw gemeente vind je op www.bioweek.be.

Werken rond biologische landbouw en voeding als lokale overheid? Dat kan! En als je het slim aanpakt, kan je zelfs financiële of inhoudelijke ondersteuning krijgen van de Vlaamse Overheid, via de Samenwerkingsovereenkomst.

BioForum ontwikkelde een biotest zodat je je eigen werking rond bio kan evalueren. BioForum ontwikkelde ook een biogids als leidraad naar meer bio in de gemeente. De leidraad bevat verschillende concrete voorbeelden zodat een duurzaam beleid rond landbouw en voeding snel vorm krijgt.

Meer info: www.bioforum.be.

Natuur- en milieuvriendelijke kampen dankzij Kamp4Nature

Jeugdverenigingen spelen veel in bossen of natuurgebieden. Er is echter steeds minder plaats voor jeugdverenigingen om te spelen in het groen. Hierdoor wordt de druk van spelende kinderen op de bos- en natuurgebieden steeds groter. Natuur- en milieuvriendelijke jeugdkampen kunnen de druk op de natuur- en bosgebieden verlagen, zonder dat er aan speelplezier wordt ingeboet.

Wil je als milieudienst de jeugdverenigingen aanmoedigen om natuur- en milieuvriendelijk op kamp te gaan? Op www.Kamp4Nature.be vind je tips, spelen en weetjes: heel veel bruikbare info voor elke gemeente die een sensibilisatie campagne rond 'natuurvriendelijk op kamp' opstart. Jeugdverenigingen kunnen trouwens een kampenpakket of een geldprijs van 500 euro of zelfs 1000 euro winnen!

Kamp4Nature is een project van VBV, ANB, Steunpunt Jeugd, Natuurpunt en Argus.

verKOht?

Interesse in de mogelijkheden van kortoomloophout (KOH) voor jouw gemeente? Noteer dan donderdag 10 juni 2010 in je agenda!

In samenwerking met verschillende partners realiseerde de gemeente Zedelgem in kader van het project *verKOht* meer dan 2 hectare kortoomloophout. Kom naar de demonstratienamiddag en u verneemt alles over de aanleg en beheer van KOH.

We starten om 13u30 en ronden af rond 17u15. Afspraak in cultureel centrum de Groene Meersen, Stadionlaan 48, Zedelgem.

Meer info vind je [hier](#).

Kalender

Als je zelf een activiteit met Tandemgehalte plant, kan het [Tandemsecretariaat](#) ze voor jou op de onze kalender zetten.

zaterdag 22 mei: Vlaanderen, [Weekend van de Biodiversiteit](#)

donderdag 27 mei: Leuven, [Vorming open milieuraad](#)

woensdag 9 juni: Antwerpen, [Verder gaan in duurzame wijk- en stadsontwikkeling](#)